

Số: 245/ CV-CAH

Lạc Thuyết, ngày 21 tháng 4 năm 2023

V/v tăng cường công tác phòng,
chống tội phạm lừa đảo chiếm đoạt
tài sản trên không gian mạng

Kính gửi: Các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, trường học.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Công an tỉnh Hoà Bình về việc tăng cường công tác phòng, chống tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng, Công an huyện Lạc Thuyết thông báo một số thủ đoạn lừa đảo mới của tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng thời gian gần đây, nổi lên như:

(1) Sử dụng công nghệ Deepfake¹ làm giả cuộc gọi video nhằm chiếm đoạt tài sản:

+ **Phương thức, thủ đoạn:** Thông qua mạng Internet, các đối tượng thu thập hình ảnh, giọng nói của người dùng trên mạng xã hội, sử dụng công nghệ Deepfake² tạo ảnh động, video giả mạo người dùng đang nói chuyện trực tuyến với người cùng khuôn mặt, âm điệu giọng nói và cách xưng hô.

Đối tượng tạo lập tài khoản giả mạo trên mạng xã hội trùng thông tin và ảnh đại diện với người dùng, kết bạn với nạn nhân trong danh sách bạn bè và nhắn tin vay mượn tiền theo kịch bản sẵn có. Trong một số trường hợp, đối tượng chiếm đoạt tài khoản mạng xã hội của người dùng để trực tiếp nhắn tin cho các nạn nhân trong danh sách bạn bè. Để tạo lòng tin với nạn nhân, đối tượng truyền tải Deepfake video có sẵn lên kênh video call (*Facebook, Zalo, Telegram...*) khiến nạn nhân nhận ra hình ảnh và giọng nói của người quen và nhanh chóng chuyển tiền theo yêu cầu của đối tượng.

Với công nghệ Deepfake, video giả mạo có độ chính xác cao, rất khó phân biệt thật giả. Tuy nhiên, video do đối tượng tạo sẵn thường có nội dung chung chung, không phù hợp hoàn toàn với ngữ cảnh thực tế giao tiếp với nạn nhân, có thể khiến nạn nhân nghi ngờ, phát hiện. Để che lấp khuyết điểm trên,

¹ Deepfake là công nghệ ứng dụng trí tuệ nhân tạo AI tạo ra các sản phẩm công nghệ âm thanh, hình ảnh và video làm giả đối tượng ngoài đời thực với độ chính xác rất cao. Dựa trên tệp tin, hình ảnh khuôn mặt, giọng nói của một người ngoài đời thực, Deepfake sẽ sử dụng thuật toán để tái tạo lại khuôn mặt và giọng nói phù hợp với nét mặt, biểu cảm của một người, sau đó tạo ra video giả mạo đối tượng ngoài đời thực.

² Các phần mềm Avatarity, My Heritage, Morphin, DeepFaceLab, Faceswap... được chia sẻ trên Internet.

các đối tượng tạo ra video với âm thanh khó nghe, hình ảnh không rõ nét giống cuộc gọi video có tín hiệu chập chờn được thực hiện trong khu vực phủ sóng di động/wifi yếu.

+ Biện pháp tuyên truyền để phòng ngừa: Người dân khi nhận bất kỳ tin nhắn vay mượn tiền thông qua mạng xã hội cần gọi điện trực tiếp qua số điện thoại người nhận để xác minh. Trường hợp nghi vấn đối tượng giả mạo người thân trên mạng xã hội để lừa đảo chiếm đoạt tài sản, cần báo ngay cho cơ quan Công an gần nhất để được hỗ trợ, xử lý kịp thời.

(2) Mạo danh giáo viên, nhân viên bệnh viện lừa đảo phụ huynh bằng thủ đoạn thông báo con cấp cứu, chuyển tiền viện phí gấp:

+ Phương thức, thủ đoạn: Các đối tượng mạo danh giáo viên, nhân viên y tế nơi học sinh đang học gọi điện thoại thông báo cho phụ huynh về việc con bị chấn thương khi hoạt động thể dục hoặc bị tai nạn đang nhập viện nên cần tiền để mổ gấp.

Đối tượng tạo sự tin tưởng bằng cách thông tin chính xác về tên, tuổi của học sinh, phụ huynh sau đó chuyển điện thoại đến người tự xưng là bác sĩ khoa cấp cứu bệnh viện để trao đổi, thông tin về tình trạng bệnh kèm yêu cầu chuyển tiền để mổ cấp cứu gấp. Do tâm lý lo lắng, nhiều phụ huynh học sinh không nghi ngờ và đã chuyển tiền qua số tài khoản ngân hàng do đối tượng cung cấp.

+ Biện pháp tuyên truyền để phòng ngừa: Khi nhận được các cuộc gọi có nội dung như trên, phụ huynh có thể thực hiện một số biện pháp sau: Gọi điện cho giáo viên chủ nhiệm của con để xác nhận; gọi điện đến số điện thoại đường dây nóng của các bệnh viện (*có trên trang thông tin điện tử của các bệnh viện*) để xác nhận. **Lưu ý:** Việc đóng viện phí trước rồi mới được cấp cứu là không có căn cứ; các bệnh viện chỉ thu tiền lệ phí khám, chữa bệnh bằng tiền mặt hoặc qua số tài khoản ngân hàng của bệnh viện (*không thu qua tài khoản của các cá nhân*)

(3) Qua công tác đảm bảo an ninh trật tự trên không gian mạng, nổi lên việc: Một số đối tượng có hành vi sử dụng hình ảnh, thẻ công tác của một số cơ quan, đơn vị (trong đó có lực lượng công an nhân dân) để tạo niềm tin và giới thiệu việc làm tương tác bán hàng, mỗi lượt tương tác sẽ được trả từ 50.000đ đến 100.000đ; hoặc hướng dẫn bị hại làm nhiệm vụ và được nhận thưởng, càng đóng nhiều tiền càng được trả thưởng cao... do thấy có người trong cơ quan nhà nước tham gia nên nhiều nạn nhân đã tin và tham gia theo, và đã bị lừa đảo chiếm đoạt tài sản.

(4) Trên địa bàn huyện Lạc Thủy thời gian qua đã tiếp nhận đơn trình báo của công dân về việc gọi điện giới thiệu cho vay vốn, nạn nhân đã đồng ý vay và tiến hành kết bạn với nhiều tài khoản zalo khác nhau (theo hướng dẫn của đối tượng) để làm thủ tục vay tiền trực tuyến. Sau khi hồ sơ vay tiền được duyệt, đối tượng thông báo tên và số tài khoản ngân hàng bị sai nên không giải ngân được, yêu cầu nạn nhân phải đặt cọc số tiền vào tài khoản (do đối tượng cung cấp), sau khi nạn nhân chuyển tiền, bên cho vay tiếp tục yêu cầu nạn nhân chuyển thêm

nhiều lần với các lý do khác nhau. Sau khi các nạn nhân đã chuyển tiền thành công, thì đối tượng ngắt liên lạc.

Để phòng ngừa, đấu tranh có hiệu quả với loại tội phạm này, Lãnh đạo Công an huyện đề nghị các đội nghiệp vụ, Công an các xã, thị trấn, lãnh đạo các cơ quan, đơn vị trên địa bàn triển khai thực hiện một số nội dung sau:

1. Đề nghị lãnh đạo các cơ quan, đơn vị, trường học thông báo cho cán bộ, công nhân viên nắm được phương thức, thủ đoạn lừa đảo trên (hoặc các trường hợp nghi vấn tương tự) để mọi người chủ động phòng ngừa; vận động cán bộ, công nhân viên và người thân tích cực phối hợp tham gia tố giác tội phạm với cơ quan Công an trong phòng ngừa, đấu tranh chống tội phạm lừa đảo chiếm đoạt tài sản trên không gian mạng.

2. Đề nghị các Đội nghiệp vụ, Công an các xã, thị trấn tham mưu, hướng dẫn chính quyền các cấp, các đơn vị đoàn thể tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng về biện pháp phòng ngừa đến toàn thể quần chúng nhân dân trên địa bàn; Đồng thời tổ chức tốt công tác tiếp nhận tố giác, tin báo về tội phạm, sử dụng đồng bộ các biện pháp nghiệp vụ để nắm tình hình, chủ động phát hiện, đấu tranh với hoạt động sử dụng không gian mạng lừa đảo, chiếm đoạt tài sản; những trường hợp có đủ điều kiện, cần khẩn trương xem xét, khởi tố vụ án hình sự theo thẩm quyền.

Đề nghị các đồng chí chỉ đạo thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả các nội dung trên. Nếu có vấn đề khó khăn, vướng mắc, đề nghị trao đổi với Công an huyện Lạc Thủy (Qua Đội an ninh, SĐT: 0353097580) để được hướng dẫn, phối hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Công an các xã, thị trấn;
- Lưu.

PHÓ TRƯỞNG CÔNG AN HUYỆN
THƯỢNG TÁ: Nguyễn Quang Dũng